

СВОБОДА

LIBERTY

ЖУРНАЛЪ ДЛЯ РУССКОГО НАРОДА ВЪ АМЕРИЦѢ И ОРГАНЪ „РУССКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА“

РѢКЪ VI.

Мт. Кармель, Па. Четвергъ 27-го Жовтня 1898.

Число 43.

Календарь.

27	Ч.	Евѣнгія, Лукіяна
28	П.	Донгана, софия
29	С.	Оелі, Андрія протек.
30	П.	21. По СМШ. Луки сватр.
31	П.	Тодя ирор.
1	В.	Артемія вж.
2	С.	Иларіона Великого

З мѣстѣ.

Вѣдмовѣ на брехню „Свѣта“ — Урядники „Соединенія“ въ клопотѣ. — Вѣсти изъ старого края. — Гитіена або наука о ад. ролю. — Новизна. — Сѣмѣе. — Феласуль: Business. — Фабрикантъ и робитникъ. — Оголошена.

УВАГА.

Хотѣи приступити до „Союза“ най посылають вступне и мѣсячне до касіера:

Mr. Kond. Kotanczyk
Box 127
SHAMOKIN, P. A.

И увѣдомляють секретара по дѣ адресу:

Rev. Antony Bonczewsky
10 May Str.
ANSONIA, Conn.

Вѣдмовѣ на брехню „Свѣта“.

Въ послѣднѣмъ (18-омъ) номерѣ православной газеты „Свѣтъ“ помѣстивъ о Грушка поголовско будучи по дѣ часу пожара въ моимъ домѣ згорѣло „Союзныхъ“ грошей 1500 долларѣвъ. Поголовка тая есть чистою брехнею. Подчасъ пожара у мене, було въ касѣ „Союза“ не 1500, але около 5000 долларѣвъ, но все они були умѣщенѣ въ банку, отже згорѣти не могли. Впрочемъ хотѣи бы и були тѣ грошѣ у мене, то и такъ были бы не згорѣли, бо я звѣкъ тримати грошѣ всегда въ отвѣтствалой касѣ т. е. сейффѣ.

Отецъ Грушка, що вже неразъ чѣпавъ ся „Союза“,

або людей зъ нимъ полученныхъ и старѣвъ ся понижити организацию тую въ очахъ народа повиненъ бы радше звернути увагу свою на православную организацию и нею опѣкнутисъ, або вытолковать людямъ въ якомѣ то пожарѣ згорѣли грошѣ (около \$150) збраныи на „Домѣ Народный“.

Юр. Хилякъ

Вушнй касіеръ, а теперъ предсѣдатель „Союза“

Урядники „Соединенія“ въ клопотѣ.

Управитель „Соединенія“ певно заходить въ голову и пытають самыхъ себе, чому то „Свобода“ не забирае такъ довго слова въ справѣ розвою згаданой организаци, котра числитъ немало членѣвъ, а що найважнѣйше, выдае чимало гроша на всякй потрібнй и непотрѣбнй рѣчи, и певно вѣдмовѣли собѣ на те пытае такъ, що мы позабули на нихъ. А такъ оно не есть. Мы не зводимо очей зъ той организаци, а слѣдимъ за еи кождымъ крокомъ, бо-жъ „Соединеніе“ ачей-жежъ руске товариство и мы не можемо равнодушно на него приглядатисъ. Мы лишь тому не спѣшили забрати голосъ въ справѣ той организаци, бо збирали факта. Теперь они въ нашихъ рукахъ и мы попробуемъ безсторонно подати ихъ подѣ зрѣлу розвагу читачою русской громады, най кождый послѣ низше сказаного выробитъ собѣ понятие, яка господарка ведеть въ „Соединенію“.

Поминаемо минулй махинаци редактора „Амер. Р. Вѣстника“ Ю. Жатковича, що на рахунокъ „Соединенія“ фалшивавъ чеки, не

вгадуемо покищо ивншихъ, давнѣйшихъ справокъ, мы задержимосъ на „Соединенію“ зъ послѣднего чиновничого засѣданя, котре вѣдбулось 8—9-го юнія 1898 р. въ Бруклинѣ. Урядники выголосили тамъ урочисто, що все въ якѣ найкраспѣмъ порядку. Грошми газдуецъ чесно и совѣтно, лишь трохи администрация кушлява, але голов. секретаръ поправитъ ся. И все стало тихо. Але народъ, що платитъ до „Соединенія“ тяжко запрацюванй свои центы, той не спавъ. Вѣнь мабуть не вѣривъ заповнѣнямъ урядниковѣвъ „Соединенія“ про добу ихъ господарку, бо ось что мы читаемо въ вѣдмовѣ зъ дня 24. септембра с. р. выданой до всехъ братствъ, що входятъ въ складѣ „Соединенія“. Ту вѣдмову наводимо дословно. Она гласитъ:

Otenemu spolku.....
v.....
Oteni a drahi braca v narodze!
My, niže podpisany komitet od Spolkov Sv. Otea Nikolaja c'. 40. a Sv. Petra i Pavla c'. 105. v „Sojedineniju“, sišli sme s'e buli na spolecnu poradu minuley soboty dn'a 24. septembra 1898 skerz vel'mi vaznej veci. Tato vec zalez'i v tom, z'e my chceme s'e branic a nase z'e ny aj dzeci pred nepravedlivoseu pachanom hl. uradom „Sojedinenija“.

Dokazy mame my vs'etci v rukach proci nim: Vo „Vykazze Posmertneho Rozmetu“ za december 1897 rok, stoji meno MICHALA RUBISA C'LENA SPOLKU C'ISLA 135. V „Sojedineniju“ JANUARU 1898 ROKU STOJI DRUHI RAZ.

Teda braca drahi! Ten c'lovek mohol zomrec len jeden raz, a my predc'ik placili sme za neho dva razy posmertne!! Tote fakta ma mac kaz'dy Spolok a kaz'dy može sebe ich opatrec a presvedc'ic s'e, z'e je tomu tak.

Kedze chcece sebe a svoje rodziny hajic pred nebezpečenstvom, jake nam hrozi vs'estkym a ked nam zalez'i na blahobytie nas'ich z'en, nas'ich dzeci a rodziny, nes'mime tuto vec lem tak l'ahostajne brac; my mus'ime znacs'melo a energic'ne s'e postavic voc'i tym nepravoseam! My mus'ime byc tym s'il'nym stlpom nas'cho „Sojedinenija“, od ktoreho ma zavis'ic cela budcnosc nas'ej organizacie!

Na tomto zakladze vys'spomenutoho dn'a uzavreli sme, aby s'e tomto cestom vyzval Vas' ct. Spolok, aby laskavo zvolil sebe 2 alebo 3-c'lenovy vybor (komitet), a ktory aby bul zaopatreny spolkovym svedoctvom rec'atkom potvazena a aby dn'a 15. oktobra 1898, moh uc'ast brac v nas'ej buducej, pre kaz'deho z nas dolezitej poradze, na ktorej budu s'e pojednavac aj ine veci jako su tote atd. adt, v ktorych s'e jedna o nas'u a nas'ej rodziny vobec budcnosc a jich blahobyt.

Schodz'a budze zahajena v Hale p. Jana Maierovskeho, 242 E. 3. ulici v New Yorku o 8 1/2 hodzine vec'ar.

Dano v New Yorku, dn'a 24. septembra 1898.

Komitet za c'. 40. v „Sojed.“: LUK. DZVINKOVSKI, JOHN ZUS'CAK, PETER HAVUR'CAK a VASILIJ SARZC'.

Komitet za c'. 105. v „Sojed.“: GABR. ZSELTVAJ, AUG. HUSAR a PAVEL TOHN.

Цѣкава вѣдмова, чи неправда? Два разы посмертно за одного помершого, то не абы яка филозофія. Вѣда! Треба щось робити — гадае собѣ головнй зарядъ „Соединенія“ и въ ч. 38. „А. Р. Вѣстника“ подѣ заголовкомъ: „чиповтвенное увѣдомленіе“ зачитуе своихъ членѣвъ, що оно нѣбы правда, що побрало ся два разы грошѣ въ розметѣ за пом. Мих. Рубиша, але тѣ грошѣ суть въ касѣ. И що ще? Тѣ грошѣ будутъ маринуватисъ у касіера аж до слѣдуючои головной конвенци. Дай Боже дождатисъ! За кару, що два братства выкрыли ту справу — голов. секретаръ Беншѣй вычеркнувъ ихъ зъ „Соединенія“. Та люде не устрашилися а таки зѣйшли ся въ означенѣмъ дни на нараду послѣ поданой вѣдмовы. На тѣ зборы 16 братствъ „Соединенія“ заслало свои письма, въ котрыхъ годитъ ся зъ усѣми ухвалами, якѣ бы запали на лиху господарку урядниковѣвъ „Соединенія“. Народа вѣдбулась дня 15. октября въ Нью Йорку и зводтамъ дознаемосъ ще цѣкавшихъ рѣчей про господарку людскою кервавцею урядниковѣвъ „Соединенія“. Ось про что тамъ была бесѣда:

На томѣ зборѣ въ нью-йорку 7 братствъ рѣшила выдати протестъ противъ урядникамъ „Соединенія“, скликати окрему конвенцию, котра-бъ розглянулась въ господарцѣ урядниковѣвъ згаданого товариства и потягнула ихъ до отвѣчалности за свое несовѣтне урядоване. У насъ подѣ рукою и той протестъ, писанный по словацки, та мы его не высказуемъ и при томѣ поки что свои гадки. Тамъ

стоитъ такъ. Мы 7 братствъ, що належимо до „Соединенія“ зѣйшли ся на нараду, щобъ застановитисъ надѣ господаркою урядниковѣвъ „Соединенія“ а тымъ самымъ надѣ долею нашою, нашихъ жѣнокъ и дѣтей. Мы обвиняемъ урядниковѣвъ „Соединенія“ ось въ чѣмъ:

1) Въ выказѣ посмертного розметѣ на мѣсяцъ децемберъ 1897 р. стоить имя Михайла Рубиша, члена братства св. Арх. Михайла зъ Van Matter, Pa. члена „Соединенія“ оденъ разъ, а въ мѣсяцю январю 1898 р. стоить друзій разъ. Вѣнь не могъ умирати два разы, а затѣмъ и мы не могли платити за него два разы.

2) Въ „Соединенію“ есть такой параграфъ, що коли до того товариства вступитъ цѣле братство, то опосля членъ мае право до посмертного. Въ р. 1896. братство св. Петра и Павла вступило до „Соединенія“, а въ р. 1897. Григор. Пуки, основатель братства умеръ, а его родича не достала посмертного, а ще въ додатку „Соединеніе“ на процесъ зъ родиною стратило \$400.00. Треба знати, що процесъ ще не скѣченый.

3) Августъ Вайсінбагеръ, членъ „Соединенія“ мае же ну и дѣти въ старѣмъ краю, але ту въ Америкѣ живъ на вѣру зъ другою. Вѣнь умирае, а головн. зарядъ выплачуе посмертно не жѣнѣ, а любовницю.

4) Йосифъ Штофъ, що вже вѣдъ рока ставъ неспособнымъ до работы, а ту свою неадарность посвѣдчивъ свѣдоцтвомъ лѣкарскимъ не одержавъ запомогѣ, хочъ та ему належалась.

5) Противно, Юрій Жагреповѣмо по нашому, не высказуемъ и при томѣ поки что свои гадки. Тамъ

запомогу зъ „Соединенія“ въ сумѣ \$200 долларѣвъ.

Зборы протестуютъ проти той само-вольной господарки урядниковѣвъ „Соединенія“ и хотѣи ихъ укарати за ихъ вчинки, скликуючи нову загальную конвенцию.

Мы зѣ своей стороны не додаемо до тыхъ фактовъ жадныхъ пояснѣвъ, хочъ могли бы ще де-що додати навѣтъ зъ самыхъ фактовъ, але ждемо остаточного резултату. Мы лишь одно можемо на певно сказати, що терпеливость народа мае свой конецъ, въ концѣ все уривае ся, настае справедливость, а виновники одержуютъ свою заслужену заплату. Мы ще поговоримо познѣйше-въ той справѣ.

Вѣсти изъ старого края.

Голосъ польского шляхтича про гарады русского хлопа въ Галичинѣ.

Яка доля русского хлопа въ старѣмъ краю, про те кождый зъ насъ аж надто добре пересвѣдченый. За те, що декотры зъ смѣлѣйшихъ людей забирають голосъ въ оборонѣ тыхъ бѣлыхъ муринавъ, то за те зѣ стороны польскихъ шляхтичѣвъ посыпалсь на нихъ громы, що мовлявъ, то бунтовники, а рускою хлопови лишь тому але жѣ ся, що вѣнь лѣвивый. Цѣкаво теперь послушати, що каже на те польскій шляхтичъ князь О. Сузина, котрый на жите селянъ дивитъ ся иными очима якъ его товаришѣ.

Въ польской газетѣ „Крај“ пише вѣнь такъ:

„Въ большой частинѣ господарствъ вѣхдой Галичинѣ“

(Продовжене на другой сторѣ).

BUSINESS.

Написавъ СТЕФАНЪ ХЛОПѢВЪ.

(Дальше.)

Коли Василь замыкавъ салонъ, аж тогдѣ пригадавъ собѣ, що вѣнь нынѣ мало що вѣвъ. Впрочемъ вѣнь и не потребувавъ такъ дуже вѣсти. бо сопухъ зъ напоѣвъ, крики людей тай вражѣня розличнй не конче выкликували у него родлодъ.

Ваньо глпнуувъ на его склопотане тупе лице и змѣркувавъ, що Василь переходить теперь якъ разъ той ступень, що звесъ входомъ до бизнесу. И зъ нимъ тежъ таке саме було.

Сѣли за вечерю. Ваньо выголедженный уплѣтавъ мясо, аж уха тряслисъ, розповѣдаючи по при томѣ де-що, а Василь зѣ спущеною головою смотривъ въ тарѣлку, по котрой розрѣзувавъ лѣвнью ножикомъ кусеень мяса.

Жена его за цѣлымъ той часъ мало що зъ нимъ говорила, бо-жъ все вѣнь бувъ занятый тай нѣколи она ему такъ дуже не приглядалась, але нынѣ видѣ еѣ чолсѣвка засмутивъ еи трохи, хочъ и те она поясняла собѣ надѣйромъ працѣ. Та Василь не бравъ участѣ въ балацѣ Ваня. Вѣнь мабуть и не чувъ нѣчо, хочъ про нѣщо вѣнше не думавъ. Лишь тогдѣ подѣвѣвъ голову зъ провала вѣдъ тарѣлки, коли вчувъ бѣля себе несмѣливый голосъ жѣнки. Вѣнь подѣвѣвъ на ней свои померклй очи и слытавъ глосомъ подоб-

нымъ до голосу чоловіка, котрый за колька хвиль мае йти на страчене.

— Чого хочешъ Марино?

— Знаешъ Василью, чогось менѣ важко стало на серцю. Сеп ночи снилсѣ менѣ нашй небощички родичѣ и такъ якось марно выглядали, що я ажъ розплакала ся. Чи не помянути бы ихъ душничокъ праведныхъ Службою Божою тай за наше здоровле пора-бъ вже дати яку офѣру.

— Именно, именно! — далися чути слова Ваня, котрый подскочывъ на крѣселѣ, мовъ бы его хто окропомъ злявъ — Я позабувъ на такую важну справу! Вы, Василью, сейчасъ мусите пойти завтра до священника и дати на двѣ Службы Божй. Розумѣете?

Василь бувъ бы въ сѣй хвили згодивъ ся на засудъ смерти не то на офѣру для священника, тожъ жѣнка вдоволена вѣдѣйшла до своего занята.

— Лишь не тому вы куме даєте священникови на Службы Божй — заговоривъ вже тихше Ваньо, коли оба лишь лишились, — що тамъ вашой жѣнцѣ снилсѣ якѣсь мерцѣ, але зъ ишою причины. Се бизнесъ. Кромѣ тыхъ грошепнѣя на службы, занесѣтъ ще якій презентъ, розбѣсѣдуйтесъ зъ нимъ вѣчливо, гавкнѣтъ трохи на котрого зъ его вороговѣвъ, кажѣтъ, що не допустите нѣколи до сварокъ про попа та церковь въ своимъ салонѣ и т. п.

Вѣнь якъ мудрый чоловікъ, що понимае свой попѣвскій бизнесъ, вѣнь и такъ знае, що салонистъ може ему чимало пошкодити, алежъ коли жпти будете въ такой трохи дружбѣ, то не такъ буде

выкрикувати на людей, а противно, ще подѣпре васъ. Та робю васъ уважнымъ! За богато не бѣгайте до него и вновь на правду такъ ревнѣно за нимъ не побивайтесъ, а то якъ люде запримѣгтять, що вы зъ попомъ за панѣ братъ, стануть дивитисъ на васъ скоса, навуть васъ паномъ, и будутъ оминати вашъ салонъ. Все и всюдѣ прворно, оглядно и политично. Чи порозумѣли?

Василь кивнувъ головою и подобный бувъ до сонной дѣтны, що на строге налягане родичей вѣдмовити передѣ спанемъ молитву, выпропусъ вѣдъ того разу, обѣцяючи слѣдуючого дня подвоѣно помолитисъ, а то лишь, щобъ зыскати на часѣ, и вывинутисъ вѣдъ обовязку.

— Чи-жъ конче менѣ йти заразъ завтра до попа? Пождѣтъ, най трохи привыкну, най хочъ прійду до себе.

— А хтожъ вамъ каже сѣшитисъ? Можете се зробити на слѣдуючій тыждень! — А ще одно — вчивъ Ваньо далше — Менѣ треба буде не вдовѣтъ выпратисъ на колька день въ дологу, тожъ годитъ ся намъ ще нынѣ про проче побесѣдувати. Сейчасъ, таки въ сю недѣлю, пообходите всеѣ церкви славянскй въ мѣстѣ. Сядете собѣ на самѣмъ передѣ, а коли подуть за складкою, вытягнете паперового долгара и такъ на виду людей, двома пальцкамъ держачи его за рубчикъ, передасте въ офѣру. Не залишѣтъ такой важной нагоды якъ балѣ и пікнѣки на доходы церковь. Вамъ выпадае явитисъ тамъ на хвилиночку и стратити на очахъ впливовыхъ людей даной громады пару центѣвъ. Не забувайте и на народий американскй свята. Въ такой

часъ понавѣшуйте зъ переду хаты якъ наибольше число американскихъ стяговѣвъ, а на загорцѣ муситъ у васъ виднѣтисъ водзнака амер. народу. Въ хатѣ понавѣшуйте образковѣвъ розличного рода: трохи святыхъ, трохи зновъ славныхъ мужѣвъ американскихъ, польскихъ русскихъ, або ще тамъ якихъ. Вагадѣ, ужйте всеѣхъ возможныхъ способѣвъ, щобъ вашъ бизнесъ якъ найкрасше развивавъ ся. А кажу вамъ, що коли залшите выповнѣти мои вказѣвки, то другй се выхѣснутъ и вашъ бизнесъ готовъ звести ся на нѣщо. Годѣ менѣ вамъ про все розказати, бо-жъ на те треба часу, треба бути зъ нами, та вже зъ той малою практикой, вы поведете дѣло дальше и своимъ разумомъ зыумѣете собѣ зарадити послѣ потребности. А теперъ прощайте. Не буду у васъ ажъ за якихъ двѣ недѣль.

Василь по вѣдходѣ Ваня ставъ мовъ дерево. Его могли теперъ дрончати, смѣятисъ зъ него, могли ему чинити веѣлякй пакости, вѣнь ставъ глухий на щось подобного. Вѣнь лишь живѣтъ. Вражѣня, якѣ довелось перенѣти его нервамъ по поводу новичо бизнесу вдарили цѣлою силою на его чутку вѣдачу и застановили еи. Вѣнь ставъ теперь подобнымъ до ставка, въ котромъ нема нѣ приплыву нѣ вѣдплыву, але горе тымъ хатамъ и управнымъ землямъ, если вѣзбрана вода перерве нагло валъ и въ дикою силою шубовстне зѣ своего застою.

Апатично и безъ мысли попѣвсѣ Василь до другой комнаты и навѣтъ не роздгачуе, кинувъ мовъ колода на лѣжку, на котромъ захрѣлъ сейчасъ здорово.



„SVOBODA“
(LIBERTY.)
Weekly Paper.

The only Russian political Newspaper published in this Country; circulating in all parts of the United States and Canada, wherever the Russian language is spoken and is the best advertising medium.

Published every Thursday at Mt. CARMEL, PA. by the „SVOBODA“ Publishing Co.

All communications should be addressed to:

„Svoboda“
Mt. CARMEL, PA.
P. O. Box 13.

Предплата річна2.00

До старого краю..... 3.00

Всѣ дописи и гроші прислать высылати подъ адресу:

То „SVOBODA“
P. O. Box 13. — Mt. CARMEL, PA.

НАША ГАЗЕТА ВЫХОДИТЪ ПО ТЫЖДНЯ ВЪ ЧЕТВЕРЬ.

Entered the post office at Mt. Carmel, Pa. as second class mail matter.

Купуйте книжки!

Въ редакціи „Свободы“ можна достати слѣдуючій книжки:

Канадійска Русь
Написавъ Н. Дмитроў
Цѣна 10 цт.

Образки зъ Америки.
Написавъ Бузько.
Цѣна 10 цт.

Народный рухъ Австро-Угорскихъ Русинѣвъ Ч. I.
Написавъ М. Павлицъ.
Цѣна 15 цт.

Конституція Сполуч. Державъ Півночнои Америки.
Написавъ Ст. Макаръ.
Цѣна 10 цт.

ЧИТАЙТЕ „СВОБОДУ“.

(Продолжена від сторони першої)

чины, водавна найнесумлѣннѣйше, вынагорджують двѣрскихъ зарѣбникѣвъ, котрѣ въ дворѣ працюють вѣдь досвѣта до темной ночи. Вынагорода за сю працю така мала, що зарѣбникъ мусить або неправнымъ способомъ роздобувати для себе и роданы зерно и бараболю, або гинути передъ часомъ самъ, а дѣти мусять выдѣти одно за другимъ.

„Жонатый зарѣбникъ достаетъ въ вѣходной Галичинѣ 8—10 корцѣвъ подлѣйшого зерна и пересѣчно 9 корцѣвъ бараболѣ. Зъ сего зарѣбленого зерна можна выпечи 2,744 фунтовъ хлѣба, а що для жонатого робѣтника, коли має лишь 3 дѣтей, потрѣбно денно найменше 2 фунты хлѣба, отже на 5 душъ рѣчно 3,650 фунтовъ; значить, хлѣба має родина замало о 906 фунтовъ. Бараболѣ 10 корцѣвъ выстане зъ тяжкою обѣдою на страву, але не выстане на выгодоване поросятъ, зъ котрыхъ для хаты была бы омаста и можна бы покрыти такъ непредвиджѣній выдатки, якъ хороба, похоронъ, плюбъ, хрестины, бо рѣчна платня зарѣбника 15—35 злр., коли жѣнка працюе безъ вѣддыку, ледви выстане на одѣжу и обуше для домашнихъ.

„До того мешкани свѣхъ людей о много горшѣ, якъ двѣрской худобы. Бувають примѣромъ случаи що двѣ рѣдны зъ множествомъ дѣтей мають для себе лишь одну комнату, въ котрой въ додатку за передѣломъ зъ допкою есть ихъ комора зъ вынучою бараболею. Навѣтъ говорити здае ся не треба, якъ здоровый тѣ люде, що проживаютъ въ такихъ хатахъ.

„Робѣтники не жонатѣ, котрѣ такожъ стравують ся въ дворѣ, хоть платня ихъ не больша, якъ 20—35 злр., мясо видять хйба на Рѣздво и па Великденъ. Страва примащена якъ найкупѣйше стухлою солониною, або т. зв. саломъ, котре такъ смордѣтъ, що якъ бы нимъ лишь трохи лѣпше страву примастивъ, не взывъ бы еи нѣкто до рота. Примѣцѣни сѣ люде не мають, а сплять по подѣ жолобами въ стайняхъ и на оборыхъ. Дѣвчата сплять вѣь разомъ въ пекарни, часто поспѣвъ зъ хлопцами.

„И хто-жъ може дивувати ся, коли робѣтникъ сей лихо правде? Та-жъ навѣтъ найлѣпша машина не буде ити, коли добре не намащенна! Дивно! нашѣ панове не понимаютъ, що такъ поступаютъ, поступаютъ противъ своихъ интересѣвъ! Ба, що зъ худобою треба поступати пнакше, се вже зрозумѣли.

„Робѣтники сѣ становлѣтъ менше больше $\frac{1}{6}$ часть сѣльскаго населеня а послѣ общености п. Щепановского зъ передъ 10 рокѣвъ число ихъ выносило тогда 800 тысячъ душъ!

„Гакъ дѣе ся въ дворѣ подѣ покровсѣмъ дѣвчата. „Въ хатѣ навѣтъ досить засѣбною селянина ще горше. Въ одной комнатѣ, повной болота, весною плекають ся разомъ дѣти и поросята.“

Нужду сю уважае кн. Пузина одною зъ причинъ невдоволеня народу зъ теперѣшнихъ порядковъ. Другою причиною уважае пропанацію.

„Край выкупивъ пропанацію, пише вѣнь дальше, та не выкупивъ коршмовъ, де можна выконувати те право. Дворы маючи въ рукахъ коршмы, мають великій зъ нихъ хосенъ вже при лицитаціяхъ. Въ додатку мають они ще звичаекъ, не правомъ усвячене першенство при лицитаціяхъ. Та кобы зъ першенства сего хоть въ той способъ корыстали, чтобы коршмы выдерли зъ рукъ жидѣвскихъ! Де тамъ! Се першенство вѣдступають за умовлену вже передъ лицитацією суму вѣдступного жидови пропанаціи, отже на спѣлку зъ нимъ выдущують вѣдь бѣдного хлопа цѣлу суму заплачену при лицитаціи зъ додаткомъ вѣдступного. Менша лишь половина сего вѣдступного належить ся справедливо за коршменый будинки, больша часть иде до приватной кишень дѣдича зъ загалного фонду пропанаціи, отже зъ кишень цѣлого краю. Се годѣ вже инакше назвати, якъ вызискомъ. Цѣла сѣтъ дробныхъ шинковъ розтягнула ся по краю, а въ нихъ розпокуе ся людей затроенымъ, фальшованымъ алькоголемъ.

Помину такъ причины невдоволеня, якъ получене 10 урядѣвъ въ рукахъ одно-

го дѣдича, помину бракъ патриотизму, вънаслѣдокъ которого больша часть волпкихъ панскихъ капиталѣвъ спочивае въ краевыхъ або заграничныхъ банкахъ, мѣсто оживити промыслъ, дати працю и зарѣбокъ, за котрымъ нужденный массы идутъ за море.

„А розтягнула ся Галичина вѣдвожъ росейской границѣ, де надѣлено хлопа о 100 прц. користѣйше, де нема жидѣвскихъ шинковъ, де пропанацію въ 9 заходныхъ повѣтахъ знесено безъ еквиваленту, ако пережити середньвѣчне право, такъ, признаючи хлопамъ право до земель, признаючи имъ такъ, якъ и шляхтѣ, право отвѣрати шинки, вънаслѣдокъ чого панскѣ шинки попадали. Въ порѣвнаню зъ Галичикою — народъ тамъ богатый, чп-жъ диво, що нашь хлопъ порѣвнуючи себе зъ росейскимъ чуе ся покривдженымъ и невдоволенымъ зъ такого стану.“

Гигіена або наука о здоровлю.

Полае Д-ръ С. ВЛОМБЕРГЪ.

(Дальше.)

ОДЕЖА.

Зъ попередной статѣ читателѣ могли церевѣдити ся про вагу теплоты тѣла для поддѣржания житя. Шытаемо ся теперъ, яка задача одѣжи въ хороненю той теплоты? А ось яка! Одежа завдяки своѣй тугости, не пропускае крозь себе теплоты тѣла, а задержуе еи вокругъ себя, огрѣваючи находячу ся вокругъ тѣла вертву воздуха. Именно та тепла верства воздуха не дозволяе тѣлу тратити много теплоты и такимъ способомъ постоянно поддѣржуе вокругъ тѣла однакову температуру. Иншими словами, — та верства воздуха вразъ зъ одѣжою есть немоль бы панциромъ, окружающимъ тѣло для охороны его передъ шкѣдными впливами. Чымъ не пропускаемый той панциръ то есть, чымъ грубна одѣжа, тымъ лучше задержуея теплота тѣла. И ось зимою, коли окружающій воздухъ холодный, мы для лучшей охороны тѣла повинны надѣгати теллу одѣжу, а лѣтомъ, коли окружающій

воздухъ горячій и часами температура его вышена температуры тѣла, мы повинны надѣгати легку одѣжу, то есть таку, котра бы дала спроможность переходити его теллотѣ въ окружающій воздухъ. Однакожъ не треба зновъ думати, що чымъ одѣжа тижпа зимою, тымъ она лучша для охороны теплоты тѣла. Зовѣмъ иѣ! Одежа може бути навѣтъ легка, щобъ надто не обтяжити тѣла, лишь мусить бути достаточной тепла. На першомъ мѣсци въ томъ стонть шерсть. Шерстяна сорочка на нагомъ тѣлѣ лучше охоронитъ чоловѣка вѣдь простуды, чымъ найдорожій кожухъ. Треба лишь уважати на то, щобъ та сорочка була зъ чистой шерсти а не зъ мѣшанины нитокъ, бо нитки не в силѣ задержати такъ теплоту тѣла, якъ чиста шерсть. Доброта шерсти полягае ще и на томъ, що высае въ себе вѣжкость, а тымъ способомъ тѣло есть все сухе, а се дуже важне для здоровья. Доказали, що люде, котрѣ не носятъ шерстяныхъ сорочокъ, прохолоджують ся скорше чымъ тѣ, що ихъ носятъ. Дѣло въ томъ, що тѣло вразъ зъ теплотою выдѣляе не много пота, а именно той потъ, запарюея, вѣдтыгае теплоту тѣла, черезъ що чоловѣкъ може скорше простудити ся. А противно, шерстяна сорочка, охороняючи тѣло сухимъ обороняе чоловѣка вѣдь простуды. Тому то и лѣтомъ, коли чоловѣкъ дуже потнѣе, не повиненъ скидывати зъ себе сорочки, хочъ бы навѣтъ була велика спека. Цѣла рѣзниця мѣжъ зимовою, шерстяною сорочкою, а лѣтною полягае въ томъ, що зимою она повинна бути зъ грубой шерсти зъ рукавами, а лѣтомъ зъ тонкой и дробной шерсти безъ рукавѣвъ.

На другомъ мѣсци стонть полотняна сорочка. Чоловѣкъ повиненъ еи мати все до тѣлѣ, бо вѣнь ирвыкае до неи зъ малку зъ самои хвилѣ, коли появиць ся на свѣтъ и хочъ она полотняна огрѣвае его больше чымъ груба одѣжа.

Що до верхнои одѣжи, то ту нема большои рѣзницѣ зъ чого она зроблена, треба лишь на те згадати, що зимою она повинна бути зъ грубоного и непропанающою матеріяла якъ лѣтомъ.

Пригоднымъ и гигиеничнымъ костюмомъ для тѣла то льняна одѣжа. Треба и те памятати, що лѣтомъ подчасъ спяки не треба вѣратись въ одѣжу черной барвы. Дѣло въ томъ, що матерія черной барвы, то доведено експериментально, сосредреджуе и пропускае крозь себе больше лучѣвъ сонця, чымъ матерія якои небуць другой барвы и тому больше грѣе тѣло, котре потнѣе больше, а се лѣтомъ не конче бажана прятность.

На закончене даю читателямъ таблицю, котра лучше покаже, яка найлучша одѣжа зимою, а яка лѣтомъ.

Лѣтна:

- 1) Легкій, шерстяной кафтаникъ; 2) Сорочка; 3) Вѣлыи, або сѣрый, льняной костюмъ.

Зимовая:

- 1) Грубый, шерстяной кафтаникъ; 2) Сорочка; 3) Грубый костюмъ; 4) Кожухъ або тепле пальто.

НОВИНКИ.

Опѣка надъ дѣтьми.

Вѣдь давна вже истнукою товариства, котрыхъ цѣлюю наглядати надъ тымъ, щобъ нѣхто не знущавъ ся надъ безоружнымъ звѣрятами. Не разъ можъ побачити на улицѣ, якъ ревный членъ товариства для охороны звѣрятъ, кидаетъ на вѣзь фермера и увѣльняе паца або теля зъ кайданѣвъ, якъ наложили на него его властителѣ. Дуже часто можъ стрѣчати такий чувственный успособленя жѣнокъ, а то и мужчинъ, котрѣ заливають ся горькимъ слезами на видъ нужденной собачки або вниши якои звѣрины, скатоганон ба тогомъ властителя. Певно, що кожый, хто хоче звать бути чоловѣкомъ, мусить бути людянымъ и для звѣрятъ. Однакожъ, чп-жъ не заслужують рѣвно-жъ на спѣвчуге тѣ дѣти, котрыхъ родичѣ або опѣкуны обходять ся зъ ними не разъ ще горше, якъ зъ звѣрятами? А дже-жъ щоденно стрѣчаемо по часопнейхъ якійсь случай пелюдского обходженя сѣ зъ дѣтьми. Не входитъ ся въ те, чи дѣтина лрха, чи добра, однакъ если для звѣритъ есть охорона, то тымъ больше повинна она бути для дѣтей. Пр. у Франціи парламентъ ухваляе мишувиного року таку

ухвалу, послѣ котрой родичамъ, що не людеко обходились зъ дѣтьми, институци для охороны дѣтей, вѣдбераетъ ихъ и выховуе ихъ сама дально. Одною зъ наибольшихъ оборонѣвъ катованыхъ дѣтей есть одна Швайцарка Илза Франанъ, котра накликуе людеи до закладаны товариствъ для охороны дѣтей. Въ одной статѣ мѣжъ иншимъ пише она такъ: „Вы чеснй душѣ, що скипаете обуренемъ на видъ катованой звѣрины, що вы скажете на те, що у насъ въ Швайцаріи якъ и въ иншихъ державахъ, чимало дѣтей терпятъ незаслуженны знущаня сѣ звыродѣлыхъ родичѣвъ, котрѣ кончатъ ся звычайно хоробою або калѣцтвомъ невинныхъ истотъ; що батьки и матери суть катаня своихъ дѣтей, замѣсть стати для нихъ родичами! Вы любй панѣ, що проливаете ряснй слезы на видъ змерзлой собачки, що скажете на то, що суть матери, котрѣ ненавидятъ своихъ дѣтей, котрѣ ихъ катують, голодомъ морятъ, наповняють ихъ неустаннымъ перестрахомъ?“ Гадкамытои чоловѣко-любивой жѣнки належить поклонитись.

Хвалю мене ротнику, бо ты роздру!

Послѣднее число „Свѣта“ прикрашене портретомъ самого редактора тои часописи Гр. Грушки. Писавъ бѣдичина, писавъ, захвалювавъ свою обору, а далѣ якъ побачивъ, що на слова не богато захопиль рыбы, впавъ на гадку выставити народови свое бородаче лице. Мовлявъ, може хочъ кому мое лице подобаетъ, якъ вже люде перестали вѣрити моимъ словамъ.

Гарно, пане редакторъ „Свѣта“, гарно! — Фотографъ вѣдмалювавъ васъ несогѣрше, теперъ просилъ бы лишь одно, щобъ мы въ слѣдуючѣмъ часлѣ побачили вашу житеписъ. Се-жъ потрѣбно для обясненя портрета.

Порто Ріко вже наше.

Дня 18 с. м. точно о годнѣ 12 въ полудне звѣздистый стягъ Сполучен. Державъ розвинули на островѣ Порто Ріко. Послѣ вѣдповѣдныхъ церемоній американскѣй войска увѣйшли до фортѣвъ, а цѣла управа испаньскихъ урядниковъ того острова передана въ руки американцѣвъ.

Жмѣтка лучѣвъ сходячого сонця, що окрѣчкомъ пряслоненого вѣкна вховзулася до Василевои комнаты, застала его епѣ въ ложку в оевѣтила его блѣде лице. Вѣнь сходясь ся мовъ зъ окропу, убравъ ся тремтичими руками и збѣгъ прожогсмъ въ долину. Вѣнь, послѣ науки Ваня, ставъ безъ вражѣнь. Его вже нѣчо не болѣло нѣ журило. Вѣнь не пытавъ вже, якъ звычайно жѣнки за еи здоровле, за здоровле дѣтей та про загалный станъ въ ихъ господарствѣ. Вѣнь знавъ лишь одно, що мае станути нынѣ самъ за барою и наливати гостямъ пиво и горѣвку, тожъ ставъ мѣжъ фляшками заводити ладъ. Опѣсля вѣдчинивъ дверѣ салюну и усѣвъ, при нихъ на крѣселѣ. Коли хто зъ прохожихъ поступивъ до него выпити шклянку пива, вѣнь налявъ и мовъ бы не знакомому поставивъ еи на бару, вертаючи назадъ въ свое крѣсло. Декотрѣ заводили зъ нимъ бесѣду про свою журбу або розказували ему его давнѣйшій товаришѣ-майнеры про розличнй подѣи при робѣтѣ. Вѣнь нѣбы слухавъ, але аѣь лице его аѣь очи зовѣсмъ не вказували на щось подобно, они стаи въ мѣрѣ, ждучи на щось незвычайного.

Гостѣ, его близшій знакомы, перекидывались по собѣ значучо, вказуючи допытливо въ сторону Василя, а навѣтъ дехто насмѣливъ спытати его рѣзко, чи не спаномѣвъ вѣнь случайно, або не ванедужавъ, що ставъ такимъ икимсь не своимъ.

рѣ mine ся. И тогдѣ самъ вѣнь понимавъ на хвилку, що зъ нимъ скоилось щось дуже незвычайного, якесь цѣлковите заникнене думки, щось подобноно якъ се зъ нимъ случилось ще въ старѣмъ краю, коли жиды забрали цѣле его майно за ляхварскй довги. Вѣнь хотѣвъ звѣдѣтись самого себе, зъ чого то, та чи сей недугъ не загнѣздавъ ся у него на довго, але въ головѣ зайшло ему якоюсь оболонкою и не дало ему доповѣсти нѣчо. Вѣнь аѣь не силувався вѣдповѣдати собѣ на дальшій пытаня. Ему стало все такъ байдужнымъ, що могли передъ нимъ рѣзатись або выгадувати найсмѣшнѣйше, а вѣнь бувъ бы се приамавъ зъ одинаковымъ спокойемъ.

Оживляея вѣнь лишь трохи, коли подпивъ больше и тогдѣ пригадувавъ собѣ, що Ваня вже нема тай больше не буде ему хто наказувати якъ мае поступати. Впрочѣмъ вѣнь и такъ зѣвѣсмъ самъ справитъ ся. Занепокоѣвъ его лишь трохи той день, коли мѣжъ робѣтниками выплата и у него заворунилось щось въ родѣ неспокою чи потрафитъ вѣнь въ томъ дни дати собѣ раду, а то якъ бы такъ ставъ непоряднымъ, поѣшлось усе на ничъ. Але и на те запытанс махнувъ рукою немоль бы хотѣвъ сказати: якось оно буде! Жѣнка прикликувала его колька разѣвъ до вѣдженя, але вѣнь не квапивъ ся, бо и пощо-жъ, якъ не чувъ голоду. Правда, въ томъ часѣ, коли жѣнка згадала про поживу, заскѣботало его щось въ жолудку, але якъ выпивъ пива або горѣвки, все минуло ся. Такой етапъ тревавъ у него ажъ до выплаты, котра якъ разъ принадала въ суботу.

Треба знати, що того дня, въ котромъ робѣтникамъ выплачууть ихъ двоимѣснуе або мѣ-

слачну заслуженну, дожидаютъ усѣ мовъ доцу сѣредѣ душной спеки. А вже купцѣ, то тѣ ильнуютъ того дня мовъ она въ головѣ. Не допильнуешь тон важной хвилѣ, вѣь мѣсячній сляны и рахунки зведуть ся на нѣчо, а не допине такъ разъ або другій — готове банкротство. Во-жъ по большои части въ той день платитъ ся за все грѣшны и за те, що звычайно цѣлыи мѣсяць берее на книжку.

Василь знавъ вагу того дня, та навѣтъ трохи его часомъ тронуло на спогадъ про него, але ильнѣвъ вѣнь не мавъ жадныхъ. Жѣнка пригадувала ему такожъ, щобъ взывъ собѣ кого до помочи въ той день, а навѣтъ его знакомѣ, щобъ поддѣобратись салюнистѣ, напомятали его нѣбы по прѣятельски.

— Сбережѣтъ ся, куме Василю, а то якъ не вхопите якихъ центѣвъ на выплату, то за якій день два, аѣь прасою ихъ не выдусите вѣдь своихъ довжничковъ. То бизнессъ, куме! Не зважайте на жадныхъ знакомыхъ, аѣь свѣдѣвъ навѣтъ, а домагайтесь своего, бо загубитесь зовѣсмъ.

Василь слухавъ тихъ пересторогъ, кивавъ головою на знакъ згоды и наливавъ дальше иклянки.

Вкѣнци насѣвъ той день выплаты, першій важный день для Василя. Вѣдь того дня та вѣдь захавая еи его на пѣмъ завѣсѣло дальше его повѣджене въ томъ новѣмъ запятю.

Заразъ сполудни етапи надгигати робѣтники до салюну Василя, декотрѣ якъ давнѣй, зыкомѣ Василя, а декотрѣ якъ старѣй костюмеры Ваня. Кожый розказувавъ собѣ дати горѣвки чи шва-

та хочъ дехто и мавъ дробнѣй центы, то не плативъ ними, а вытыгавъ цѣлковиту двайцятку або десятку, гадаючи, що у Василя не стане змѣнки и вѣнь буде мусѣвъ вписати въ книжку. Але Василя на щасте мавъ досить дробныхъ грошей, зарѣбленыхъ ще тогдѣ, якъ гостѣ прѣйшли до него на „free beer“, хочъ зовѣсмъ вылетѣла ему зъ памяти наука Ваня, котрѣй ще па вѣдходѣ приказувавъ ему строго постаратись доконче о дробнѣй грошѣ на змѣнку, а то цѣлу выплату лишь загвритъ. Иншѣ робѣтники-костюмеры, що менкали по дальше вѣдь Василевого салюну, ишли гпростъ зъ роботы до хаты и ажъ перодяллись, надгигали до него подѣ вечерѣ на забаву, бо слѣдуючого дня недѣля — вѣдпочинокъ, не було чого спѣшнитись до хаты. Въ томъ часѣ наибольше првходило молодѣжи, для котрой ще за часѣвъ Ваня спроваджувано двоухъ цигаѣвъ-музикантовъ, котрѣ пригравали розохоченымъ гостямъ.

Музиканты прѣйшли въ звычайный часъ п того вечера, гадаючи, що все лишитъ ся по давному, якъ за часѣвъ Ваня. Они по пытались навѣтъ въ Василя чи дозволитъ на се чп нѣ, увѣйшли до салюну мовъ до своего хаты и етапи подбрѣнькувати струнамъ.

Молодѣжъ тай старшій горнулись до салюну, коли зачули музику такъ, що невдовѣ салюну етавъ биткомъ набитый. Люденьково роздѣрѣти колькома центами въ кишени повеселѣйшали послѣ цѣломъ-бѣжаной працѣ, напыхались до бары, щобъ скорше захопити того потѣбночого наюю, що розпоршусе журбу и сумъ зъ сердоцѣ людскихъ.

Жмѣтка лучѣвъ сходячого сонця, що окрѣчкомъ пряслоненого вѣкна вховзулася до Василевои комнаты, застала его епѣ въ ложку в оевѣтила его блѣде лице. Вѣнь сходясь ся мовъ зъ окропу, убравъ ся тремтичими руками и збѣгъ прожогсмъ въ долину. Вѣнь, послѣ науки Ваня, ставъ безъ вражѣнь. Его вже нѣчо не болѣло нѣ журило. Вѣнь не пытавъ вже, якъ звычайно жѣнки за еи здоровле, за здоровле дѣтей та про загалный станъ въ ихъ господарствѣ. Вѣнь знавъ лишь одно, що мае станути нынѣ самъ за барою и наливати гостямъ пиво и горѣвку, тожъ ставъ мѣжъ фляшками заводити ладъ. Опѣсля вѣдчинивъ дверѣ салюну и усѣвъ, при нихъ на крѣселѣ. Коли хто зъ прохожихъ поступивъ до него выпити шклянку пива, вѣнь налявъ и мовъ бы не знакомому поставивъ еи на бару, вертаючи назадъ въ свое крѣсло. Декотрѣ заводили зъ нимъ бесѣду про свою журбу або розказували ему его давнѣйшій товаришѣ-майнеры про розличнй подѣи при робѣтѣ. Вѣнь нѣбы слухавъ, але аѣь лице его аѣь очи зовѣсмъ не вказували на щось подобно, они стаи въ мѣрѣ, ждучи на щось незвычайного.

Велике нещасте.

Зъ Mayfield, Pa. доносить намъ:

Дня 20. с. м. сколосъ у насъ велике нещасте. Недавно доносилисьмо, що двоох людей зостало въ майнахъ покарѣченыхъ, а теперь зновъ двоохъ убитыхъ на смерть. Оденъ зъ нихъ звавъ ся Петро Фондадевичъ, родомъ зъ Перегримки, а другій Иванъ Боссакъ, зъ Брезовы, оба повѣта змигродского въ Галичинѣ. Були то молоді хлопцѣ, щось понакъ 20 дѣтъ житя, належаи до молодецкого брата св. Бориса и Гльба, були добрыми членами читальнѣ и банды. Похороны при звукахъ жалобныхъ маршовъ мѣсцевой руской банды вѣдвались величато. Покойники лишили у своихъ знакомыхъ неложный жалъ. Не належали они до „Р. Н. Союза“. — Земля най буде имъ перомъ!

Руско-украинскій концертъ.

Микола Гайдабура, що бувъ акторомъ въ одной украинской группѣ-театральной приѣхавъ недивно въ Америку, де зъ своими трома дѣтми дававъ концерты. Дня 5 новембра, въ суботу, приѣде вонъ до Шамокінъ, Пенн. и тамъ въ оперной сали вѣбудеть концертъ. Програма того вечерка буде дуже богата, бо вышпена буде украинскими спѣвами, танцами и музыкою. Тому, що для насъ се рѣдкость вчути въ Америкѣ свою рѣдну руску пѣсню, тожь сподѣмося, що Русины зъ Шамокінъ и Мт. Кармель радо поспѣшатъ на той рускій вечерокъ. Близшій поясненя, що до вечерка и програму подамо въ слѣдуючомъ числѣ.

Справы церковныя.

Свими днями приѣхало зъ краю двоохъ угро-рускихъ священниковъ и оденъ зъ нихъ обѣмъ зарядъ парохиі въ Duquesne, Pa., а другій въ Lansford, Pa.

— Чи знаете, що слѣдуюча конвенція „Руско-Народного Союза“ буде на томъ плейзѣ, где буде наибольше членовъ? Чи хочете, щобы у васъ була конвенція? Если такъ, то записуйтесь до „Союза“.

Василь зивавсь скѣлко старчило, наливавъ каждому, бо-жь первыхъ трохи до того тай знавъ, що именно се мае вѣнъ робити, але не мало вѣнъ призабувавъ ся. Одному зъ знатѣйшихъ людей не подавъ напнтку, хочъ той коли вже просивъ, а другому выдавъ за богато, такъ, що декотрі зѣ знакомыхъ, що глядѣли на Василь пожалували его, станули за барою и зачали ему помагати.

Зъ вѣльня, наслѣдкомъ приплыву большою скѣлкости крови до важкихъ работничихъ головъ, товариство ставало веселѣйше. Ту в тамъ вѣдывалсь горичай бажанъ, щобы музыканты заграли скочпои а не свигонѣли все тои сумнои, що лишь розжалоблюе чоловѣка и пригадуе ему дѣйсну журбу, котрой дома и по-за домомъ кождый по уха мае.

Музыканты, проворній цигане, що неразъ бували въ томъ салонѣ подчасъ выплаты, не творились до тыхъ домаганъ немовъ бы то не до нихъ говорили, а наркомъ строили довго скрипки, подбренькуючи струнами, котрі лишь дробили охочихъ.

— Грайже-жь вже разъ ты циганське путо! — закричали хлопцѣ, выведені зъ нетерпачки.

Циганчикъ зтягнувъ плечима, пошкробавъ въ потлицю и вѣдповѣвъ звѣстнымъ намъ усѣмъ голосомъ, котрый характеризуетъ ихъ расу:

— Якжежъ мѣнѣ грати, коли нема чимъ поспарувати смька — подѣ хрпатовато!

Всѣ въ смѣхъ.

— Ади, якій циганъ мудрый.

— Дати имъ сперну горѣвки, а опѣсли по бѣмъ бѣ пива — загудѣли хлопцѣ.

— Та шѣ, — докинувъ другій — якъ вже зачинати танецъ, такъ усѣмъ намъ взяти на веселого.

Сеся гадка припала вѣмъ въ саму середину сердца. Всѣ поспунули ватаго до бары за напнткомъ.

Россійскій царь Николай II въ немадѣмъ клепотѣ.

Еслибъ такъ судити зъ описовъ, подаваныхъ въ розличныхъ россійскихъ газетахъ, то можна бѣ гадати, що царь Николай II. есть найчестнѣйшимъ и вѣрнымъ супругомъ въ своемъ приватномъ житю. А оно не такъ. Коли царь бувъ въ Парижу, впала ему на очи гарна парижанка Г. Галлоа, котра була акторкою въ одномъ театрѣ. Походить она зъ убогого родяны та незвычайна еѣ красота звернула увагу парижскихъ панковъ, котрі для позысканя еѣ взглядовъ не щадили красушеня. Въ сѣти тои красавицѣ замотавъ ся и россійскій царь и купивъ для неи въ подарунку дороговѣнныя діядемъ. Проворна дѣвчина, щобы мати большій розголось, выставила ти дороговѣнности на видъ публичный въ складѣ одного юбилера. Дороговѣнности ти стогали \$50 тысячь. Россійскій амбасадоръ въ Парижу, коли про те дознавъ ся, заплативъ юбилеру поважну сумку, щобы сирятавъ зъ выставки ти дороговѣнности. Діядемъ усунуено, але панѣа заповѣла, що поѣде до Петербурга и сподѣсь тамъ мати ще большій змыскъ зѣ своихъ актерскихъ выступовъ, бо еѣ вѣдносшы до царя знадять до неи иншихъ достоинствъ. Россій. Розумѣсь, що царь не може бути зъ того вдоволеннымъ и певго высипе ще немало грошей, щобы авантюрицю задержати въ Парижу. А если и то не поможетъ, то задержитъ ея жандармами на границі Россіи, бо бы поспувала ему добре имя, а може бы спровадила громы зѣ стороны царичѣ на голову невѣрного царя.

— Вѣдзнака „Р. Н. Союза“ коштуе лишь 85 центовъ за штуку. Можпа достати у мѣсцевого, або головного секретара.

— Дня 7 новембра вѣдбуде ся въ West Troy, N. Y. балъ на доходъ мѣсцевой руской церкви. Всѣ Русины мѣсцевы и зъ плейзѣвъ повинни, якъ одинъ мужъ ставити ся и показати пародамъ, що мы такожъ вмѣмо дбати про свои рѣдныя sprawy!

Василь зивавсь скѣлко старчило, наливавъ каждому, бо-жь первыхъ трохи до того тай знавъ, що именно се мае вѣнъ робити, але не мало вѣнъ призабувавъ ся. Одному зъ знатѣйшихъ людей не подавъ напнтку, хочъ той коли вже просивъ, а другому выдавъ за богато, такъ, що декотрі зѣ знакомыхъ, що глядѣли на Василь пожалували его, станули за барою и зачали ему помагати.

Музыканты, проворній цигане, що неразъ бували въ томъ салонѣ подчасъ выплаты, не творились до тыхъ домаганъ немовъ бы то не до нихъ говорили, а наркомъ строили довго скрипки, подбренькуючи струнами, котрі лишь дробили охочихъ.

— Грайже-жь вже разъ ты циганське путо! — закричали хлопцѣ, выведені зъ нетерпачки.

Циганчикъ зтягнувъ плечима, пошкробавъ въ потлицю и вѣдповѣвъ звѣстнымъ намъ усѣмъ голосомъ, котрый характеризуетъ ихъ расу:

— Якжежъ мѣнѣ грати, коли нема чимъ поспарувати смька — подѣ хрпатовато!

Всѣ въ смѣхъ.

— Ади, якій циганъ мудрый.

— Дати имъ сперну горѣвки, а опѣсли по бѣмъ бѣ пива — загудѣли хлопцѣ.

— Та шѣ, — докинувъ другій — якъ вже зачинати танецъ, такъ усѣмъ намъ взяти на веселого.

Сеся гадка припала вѣмъ въ саму середину сердца. Всѣ поспунули ватаго до бары за напнткомъ.

Чоловѣкъ девятьомъ жѣнкамъ.

Одинокій хѣба своего рода оказъ, арештованый недавно въ Небраска, въ Сполученыхъ Державъ, подруживсь вѣдъ 1883 р. зъ 9 жѣнками, безъ попередного розводу. Мартинъ Ергензень Данчикъ, подруживсь вперше въ р. 1883 зъ молнеткою и зъ тою мавъ 5 дѣтей. Для другой жѣнки, учительки зъ Небраска, звавъ ся Иваномъ Гвайтъ. Число третей такожь учительки, зъ Дакоты и той представивъ ся вѣнъ зновъ подѣ иншимъ именемъ. Мѣсяцъ позѣйше вженивъ ся вѣнъ зъ богатою вдовою зъ Небраски, называючысь Юриемъ Грагамъ. Четверта зъ черги супруга внесла ему приданого 3,000 рѣчной ренты. По пятѣ женивъ ся въ Ричмондъ зъ молодюкою бухгалтеркою. Шеста подруга була учителькою въ Гумингъ. Данскій дожуанъ здася наибольше полюбовивъ учительки, бо и сема подруга була учителькою музыки. Поразъ осьмый женивъ ся Ергензень въ р. 1892, але тымъ разомъ зъ власнотелькою фармы, котра въ протягу пятаохъ лѣтъ подарила ему трое дѣточокъ. Въ концѣ кѣлька мѣсяцѣвъ тому подруживсь зъ девятьомъ жѣнками. Але на нещасте та девята була приятелькою однои зъ давнѣйшихъ жѣнъ, а коли вказала ти портретъ своего чоловѣка, цѣла тайна выйшла на верхъ. Арештованый Ергензень признавъ ся до всего. И такимъ способомъ девять жѣнокъ втратили своихъ чоловѣковъ, а 15 дѣтей батька.

Загадки.

1) Одень купецъ мавъ \$100.00 и за ти грошѣ купивъ 100 штукъ худобы. А плативъ вѣнъ вола по \$10.00, коровы по \$3.00 а вѣнѣцъ по 50 цѣт. Кѣлько кушивъ волѣвъ, кѣлько коровъ, а кѣлько овецъ?

2) Одень чоловѣкъ побачивъ двѣ перекупки, що продавали яблока. Одна мала тыхъ яблокъ 30 и продавала 2 за цѣнта, а и другая мала 30 а продавала 3 за цѣнта. Отже той чоловѣкъ купивъ у одной и другой по цѣнтамъ, то мавъ 5 яблокъ за 2 цѣнты и каже вѣнъ до тыхъ перекупокъ: — Для васъ було-бъ лучше ти яблока зсыпати разомъ и продавати по 5 за 2 цѣнты. А одна зъ нихъ каже: — Мы на томъ втратили бы, бо яблока однои и другой выносятъ 60, а за 60 яблокъ по 5 за 2 цѣнты зѣбрали бы лишь 24 цѣнты, а такъ якъ будутъ продавати кожда свои зберуть 25 центовъ, а то такъ, що одна дѣстане за 30 по 2 цѣнты 15 центовъ а друга за 30 яблокъ по 3 за цѣнта 10 центовъ, то робить 25 центовъ. — Яка то рѣзница и де она есть? л.к.

Нова книжка.

Выипла зъ друку книжочка: „Конституція Соци. Державъ“, цѣна 10 цѣт. Кто хоче ту книжочку набути, пай екорю еи замовляе въ пашой редакціи, бо невѣдзѣ не стане еи.

— Редакція „Свободы“ просить въ имени Шеляги Дрипчакъ, жены Леона Дрипчакъ зъ Пантоп, повѣта Горлицъ, — всѣхъ Всеч. оо. духовныхъ, щобы публично въ церквахъ оголосили, чи хто не знае, де находится ся згаданный еи мужъ Леонъ Дрипчакъ, уже 10 лѣтъ пробуваючи въ Америкѣ, бо потрібный его власпоручный подѣпись въ справѣ грунтовой въ судѣ краевомъ и о результатѣ зволить будѣ Всеч. о. духовный, будѣ читателѣ донести до Редакціи „Свободы“.

— Маешь дѣти? Чому-жь не записште ихъ до „Союза“? Коштуе лишь 25 центовъ на мѣсяцъ, а дѣти умирають дуже часто, частѣйше якъ старшіи.

СМѢШНЕ

АМЕРИКАНСКА ЗАРОЗУМЛѢЛОСТЬ.

Учитель. — Якъ звавъ ся першій чоловѣкъ? Ученикъ. — Вашингтонъ. Учитель. — А джежъ Адамъ бувъ першимъ чоловѣкомъ! Ученикъ (згордливо) — А! Вы пане учителю и чуживцѣвъ зачисляете!

ХЛОПСКІЙ РОЗУМЪ.

Адвокатъ: — Якъ то, ще на веснѣ посварилисье ся зъ сусѣдою и ажъ теперь его выбили? Чоловѣкъ: — Бо то, прощупана, у насъ газдовъ якобъ въ змѣвъ болше часу спокуювати кару.

НАШІ ДѢТИ.

— Марусю, сейчасъ перепрося тата. — Не перепрошу — голосеть Маруся. — Марусю, перепрося — вговорюе еи семилѣтній братчикъ — памятай, що мурѣйшій повинень уступити.

ДОБРЕ ЕМУ ТАКЪ!

— Старый, мусимо пашой Гаусеи справити нову сукенку, бо и що-жь собѣ погадае еѣ суджений, коли еи бачити буде въ одной и той самой одежи?! — Если еи любить правду, то вженивъ ся зъ нею, хочъ бы була и безъ сукнѣ. — Не торочъ дурнщѣ. Теперь вже мпулп ся такій ослы, якъ се колпсь бывало, коли ще ты женивъ ся...

Шамокінцѣ и Мт. Кармельцѣ читайте!

Дня 8. новембра, вторникъ, вѣдбудуть ся выборы до повѣтовыхъ урядовъ. — На повѣтового прокуратора (District Attorney) поставленый W. H. UNGER зъ Shamokin, Pa. Уродивъ ся вѣнъ въ Shamokin зъ убогой фамилии. Зразу перебрывъ камѣнцѣ вѣдъ вугля, потому працювавъ въ майнахъ и на фармахъ. Своєю працею и правымъ житемъ, позыскавъ собѣ загалне поважане. Вѣнъ, яко чоловѣкъ працѣ, буде такожъ стоати за работничкамъ, а якъ его выберутъ на прокуратора, то постарася о тое, щобы люде не выспѣжували тыжднями на кортахъ, а щобы споричи стороны знали напередѣ, въ котрый день ихъ справа и на котрый день мають явити ся.

Голосуйте всѣ за Unger-омъ.

Иванъ Захаріяшъ.

Русскій рѣзбаръ и золотникъ поручае ся всѣмъ церковнымъ громадамъ. Рѣзбы и позолочуваня олтарей, иконостасѣвъ и ен, выконуе совѣстно и дешево.

Hotel HETMAN SCHMIELNICKI

Alex Halaburda, Mt. Carmel, Pa.

СЛАВЯНСКІЙ САЛЬОНЪ.

Викторъ Вилушь, 104 Morris str. JERSEY CITY, N. J.

Юліанъ Копыстянский

Перворядный сальонъ русскій. — Найлучшій напнтки можна ту достати, якъ: пиво на иклянкѣ и бутельки, вина розманого гатунку, горѣвки досконалі, цигара дуже добрі.

Юліанъ Копыстянский

Сей адвокатъ выправуе нагороду вѣдъ компаній, если-бъ котрого зъ работничковъ або убилъ або покарѣчило. Рѣвно-жь пріймае всѣ криминальній и цивильна жалобы.

РУССКІЙ ШТОРЪ П САЛЬОНЪ

Звѣстный вѣмъ Русинамъ менаидорскій купецъ продае розличного рода товары, а кромѣ того мае дуже свѣже и добре пиво, виску и иншій напоѣ. Коли зайдете до Вретяка набрате вѣктуалѣвъ заглянте и до другой комнаты вышпите де-що!

ГЕОРГІЯ ВРЕТЯКА

238 W. Centre Str. Shenandoah, Pa.

НЕКАРНЯ МОНТЕЛІУСА

Montelius' Palace Bakery, Oak Str. Mt. Carmel, Pa.

Найлучшого и смачного хлѣба, ласощѣвъ можете купити въ пекарни Монтелиуса.

Тѣ хлѣбы, що перше продавано по 10 цѣт. бохончикъ, достанете по 7 цѣт., а тузѣнъ ласощѣвъ за 7 цѣт.

Вѣнъ тому такъ таньо продае, бо мае свой дѣмъ и не платитъ ренты.

Глядѣть уважно за его возомъ, зъ напнсею:

МТ. САРМЕЛЪ-ЦѢ ЧИТАЙТЕ!

Хочешъ ѣхати на прохѣдѣ? Маешь хростины? — Справляешъ весѣлье? Потребуешъ погребника?

Въ тыхъ всѣхъ випадкахъ удавайте ся до:

C. Lukashewicz, Cor. 3-d & Maple Str. Мт. САРМЕЛЪ, ПА., а вѣнъ обслужитъ васъ совѣстно.

ВАЖНЕ ДЛЯ МТ. САРМЕЛЪ И ШАМОКІНЪ Дня 12. новембра суть выборы до конгресу. ВЪ ПАШѢМЪ ПОВѢТѢ НА КОНГРЕСМЕНА ЕСТЬ ОДИНОКИМЪ КАНДИДАТОМЪ: W. H. WOODIN зъ BERWICK, PA. ГОЛОСУЙТЕ НА НЕГО!

ХТО ХОЧЕ КУПИТИ НАЙНОВѢЙШОЙ МОДЫ И НАЙЛУЧШОЙ РОБОТЫ УБРАНЯ ДЛЯ МУЖЧИНЪ И ДѢТЕЙ и ДѢТЕЙ Коло лігайского дѣпа есть русскій готель, одинокій на цѣле мѣсто русскій готель. Чистелько тамъ, всякій напои, якъ виска, пиво, румъ, темперъ и ин. дуже добрі и здоровіи. Кто хоче переночувати, знайде тамъ чисте ложко и чему услугу. Алу Русины! Чимъ будемо все ходити по чужихъ людяхъ и за свои грошѣ и кутахъ стоити? СЛАВЯНСКІЙ САЛЬОНЪ. Викторъ Вилушь, 104 Morris str. JERSEY CITY, N. J. Поручае свой густовно урядженый сальонъ землякамъ. Все свѣжій напнтки а то: пиво рѣзнородного сорта, якъ Lager, пильзнеръ (импортованый зъ краю), Rochester, Ale, виска, темперъ и лѣкеры найлучшого рода, вина дуже добрі, краевей и заграничній и всѣ минеральній воды, добрі цигара. Есть тамъ Pool Room (простора и хороша вѣдновлена биллардова сала — на мѣтинги и забавы). Услуга чѣма и солидна — Шляпки велики помимо дорожѣ.

Іосифъ Нейко русскій готельникъ Cor. Commercial & Franklin Street въ ШАМОКІНѢ, ПА. Запрошуе всѣхъ Русинѣвъ до себе на свѣже пиво и яобру виску. Хотите добре забавити ся, вѣдѣте до Пейка. Чекаешъ на стрѣткарю, вайдѣте до Пейка, а нѣколи не змѣстуеть, бо кара иде попри самѣ дверѣ. ЗВѢСТНЫЙ СЛОВЕНСКІЙ АДВОКАТЪ (лоерь) Катлявъ и Некарда (Catlin & Nekarda) 309 Broadway NEW YORK, N. Y. Сей адвокатъ выправуе нагороду вѣдъ компаній, если-бъ котрого зъ работничковъ або убилъ або покарѣчило. Рѣвно-жь пріймае всѣ криминальній и цивильна жалобы. РЕСТАВРАЦІЯ и КАВЪРІЯ. * ТРОМЕТТЕРЪ * (Тромейтеръ) Cor. Rock & Sunbury str. ШАМОКІНЪ, ПА. напротивъ National Bank. Свѣдана, Обѣды, Вечера. Въ кождѣмъ часѣ можна достати такъ горячій якъ и зинній перекуски. Потравы прилагодженъ на европейскій способѣ, дуже смачно. Услуга пыльна и солидна. Осѣбній покоѣ для родинѣ. — Найлучшій вина, пиво, лѣкеры, виски и всѣ можливій напнтки. Цѣна дуже мала. Препоручае ся всѣмъ реставрацію, а передовѣсьмъ приѣзднымъ. Пшучіи сей адвертайсментъ ручитъ за Тромейтера.

Фабрикантъ и робѣтникъ.

„Добре“, почавъ панъ Конрадъ, поправляючися на крѣслѣ, зробивши мѣну глумко думачого. „Водъ по въ року майже видко мѣжь робѣтниками замѣтне невдоволене, а подобий письма, якими она насъ закидають, суть не першими того рода. Передъ пару тыжднями жадали подышени платнѣ, въ чомъ мы въ теоріи не дуже противили ся; а нынѣ жадають скорочена дня працѣ и въ разѣ не выповнення того шалено-дотепного жаданя, грозять полишенемъ працѣ. Що тамъ якумусь неспокойному духу, котрому здає ся, що за однимъ замахомъ пера цѣлый свѣтъ переверне, удало ся взбурити тую дур... — що такъ скажу — нерозумну товпу, се не даує мене, однакъ що вы, веркфиреръ, своимъ подписаниемъ ирритакнули правдивѣсть сихъ нечуванихъ домаганъ, се мущу назвати що найменше невдячностю. Отже що-жь вы на то?“

„Пане, Конрадъ“, сказавъ Гриць Гира, „тѣ жадани моихъ товаришѣвъ-вспѣрѣбѣтниківъ суть разумный и справедливы, о чомъ есмь свято переконаний, якъ та кожъ запевняю васъ, що не руководимъ ся невдячностю: По перше — що чесно працювавъ-емь для вашої фирмы, а по друге — выплачувано менѣ только слушно заслужену нагороду за мою працю. Противно, я назвавъ бы невдячною лице те, коли бы-мъ бороздивъ и перешкадавъ справедливымъ домаганямъ людей, котры вѣспѣльно, рука въ руку працювали и мене радо слушали. — Пане, се суть мои поглядъ; я скѣнчивъ.“

„О, пане Гира, я въ васъ бачу дѣлкомъ иншого чоловіка“, сказавъ п. Конрадъ нѣбы ровнудшно, однакъ не безъ зворушена. „Въ такомъ разѣ о дальшой, вѣспѣльной работѣ нема бесѣды.—Завтра скажѣть собѣ вылатити цѣлый мѣсяць напередъ и шукайте иншого мѣсяца; больше вапшякъ услужъ не потребуемъ.“ — Тыми словами попрощавъ панъ своего найстаршого робѣтника.

Вѣсть о водпривленю Гриця Гира зъ роботы рознесла ся ще того самого вечера блискавицею мѣжь робѣтниками, а грѣмъ, який вдаривъ зъ той блискавицѣ, бувъ той, що слѣдуючого дня жаденъ робѣтникъ не прийшовъ до працѣ. Фабрика довгий часы стояла безчинно, а робѣтники оставали безъ роботы. Богатыи властители фабрики и его спѣльники понесли — правда — не малый страты, однакъ — будучи богатыми людьми — якось переболѣли! Але що зъ робѣтниками и ихъ родинами?

Въ одной книжцѣ вычитавъ я друге пытане и водповѣдь на него, котры суть заразомъ и водповѣдею на повисше пытане: Якъ доведуть панувати тѣ смутный водносѣны? Тажъ же срѣлѣта починають насъ якъ посять?

Мы повинны знати, що днесъ капиталъ т. е. грѣшь рядять цѣлымъ свѣтомъ отже и робѣтникомъ, котрый естъ его рабомъ; мы повинны водъ самой молодости впити ся. — Тримати ся разомъ, бо едностъ сила; мы, робѣтники, повинны добре памя-

тати, що праця, только праця утримує пануючий капиталъ; що робѣтничъ живить капиталиста-пана, а не вѣнь робѣтника.

Lehigh Valley R.R.

In Effect May 15, 1898. Пасажерскіи трени въ Mt. Carmel до Buffalo, Scranton, Elmira, Wilkes Barre, White Haven, Hazleton, Mauch Chunk, Allentown, Bethlehem о год. 7:23 и 9:40 до полудня; а 12:28 и 4:38 по полудни. До Philadelphia и New York-у о год. 7:18 до полудня и 12:28, 4:38 по полудни. До Centralia, Shenandoah, Mahanoy City, Pottsville, Hazleton и до всѣхъ стаций въ околицихъ вуглевыхъ о год. 7:18, 9:40 до полуд. и 12:28, 4:38 по полудни. До Shamokin о год. 7:30, 11:32 до полуд. и 2:30, 6:44 и 9:55 по полудни. Экспресскіи трени до Philadelphia и New York-у о год. 7:18 до полудня; 12:28 и 4:38 по полудни. Трени до Mt. Carmel. Зъ New York-у о год. 8:20 до полудня и 4:10 по полуд. Въ недѣлю о год. 1:00 по полудни. Зъ Philadelphia и т. 4:10, 9:00 до полуд. и 4:50 по полуд. Въ недѣлю о год. 1:10 по полуд. Зъ Pottsville о год. 9:45 до полуд., 12:35, 5:05 и 8:10 по полуд. Зъ Wilkes-Barre о год. 8:00 до полудни, 2:58 и 5:35 по полуд. Въ недѣлю о год. 2:58 по полуд. Недѣльни трени до: Philadelphia и New York-у и до всѣхъ стаций между тими мѣстами о год. 9:00 до полуд. и 5:55 по полудни. До Pottsville, Hazleton, Wilkes-Barre и до всѣхъ стаций въ околицихъ вуглевыхъ о год. 9:00 до полуд. и 5:55 по полудни. Недѣльни трени до Shamokin о год. 10:21 до полуд. и 7:58 по полуд. CHAS. S. LEE, Gen'l Pass. Agent, R. H. WILBUR, General Supt.

Dr. F. J. Meek

Д-ръ. МИКОЛАЙЧИКЪ Cor. Shamokin and Chesnut str. Одинокий лѣкаръ, славящийся на цѣле мѣсто. Лѣчить всякий хоробы совѣстно и въ короткомъ часѣ. Особливо незрѣбнанный лѣкаръ въ справахъ положничихъ. Говоритъ по англійски, по руски и по польски. Горячо поручаемо сего знаменитого доктора, нашимъ Русинамъ.

J. BOBKOWSKI

ПРЕДПРИЕМЦЯ ПОХОРОНѢВЪ. Вышнеймае также верхи на похороны, хрестыны и весѣля по душе пшакнѣ цѣпакъ. 300 PEARL and MULBERRY st SHAMOKIN PA. Удавайте ся въ потребѣ до него.

УВАЖАЙТЕ, ВО И ТО ВАЖНЕ!

Хто бы мавъ деяке право най не ходити по покутнѣхъ жидѣвскихъ, такъ званихъ тлумачахъ, але най удасть ся до правдивого адвоката Вилияма Воколека, въ Скрантонѣ. Вѣнь залагоджує всякы справы въ кортѣ, а и сторокраевити зъ нимъ можна розмовити ся по руски. Адресъ его такий: W. Vokolek ATTORNEY AT LAW, 502 Lackawanna Ave. COR. WASHINGTON AVE. Scranton, Pa.

Продажа рускнѣхъ кнѣжогъ

Хочете купити собѣ книжку, яку лишъ загадасте, або записати собѣ газету зѣ старого краю, пишѣть на адресу: A. Wasserman, 91 Clinton str. NEW YORK, CITY. У него можна достати розмантны словари и подручники до науки англійского языка и фотографіи славныхъ людей. — Вѣнь также оправаля книжки дуже танько и добре.

ОДИНОКИЙ РУСКИЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ YONKERS

Лазоря Сиротяка, 48 Washington str. YONKERS, N. Y. Хто не знає Лазоря Сиротяка? Вѣнь мае красно зарядженый сторъ, гресерню и бучерню. Посылає грошѣ до старого краю на всѣ часты свѣта, скоро, танько и безпечно. Продає также шифкарты на всѣ лінии. Хто изъ земляковъ хотѣвъ бы водѣхати до старого краю, нехай зайде по дорожѣ до Сиротяка и купити собѣ шифкарту у него а вѣнь водпривадитъ его ажъ на шифъ. На що давати ся здерати жидѣвскимъ агентамъ по Нью Йорку? Идѣть до своего!

Иванъ Глова.

JOHN GLOWA (POSTMASTER) Excelsior, Pa. ОДИНОКИЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCELSIOR. Всякы потребны рѣчи до житя, якъ также убраня майнерскы и звичайны можна купити. Посылає также грошѣ до всѣхъ частей свѣта, скоро, танько и безпечно. Продає шифкарты. Не водъ нынѣ вже знають люде солидного Ивана Глову.

ОДИНОКИЙ РУСКИЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCELSIOR

Всякы потребны рѣчи до житя, якъ также убраня майнерскы и звичайны можна купити. Посылає также грошѣ до всѣхъ частей свѣта, скоро, танько и безпечно. Продає шифкарты. Не водъ нынѣ вже знають люде солидного Ивана Глову.

O. Murdza & Bro's

46. Second st. MT. CARMEL, PA. О. МУРДЗА и БРАТѢ. Сторъ заосмотреный въ найлѣпшии товары, спроваджованыи впрестъ зъ найпершихъ складѣвъ. — Майже всѣхъ Русинѣвъ въ Mt. Carmel заосмотрює въ живности. Продає также одяга майнерскы и посылає грошѣ до старого краю танько, точно, скоро и безпечно. Свой до своего — а до чужого не ихай ся. Жидѣвъ оминайте въ чалеса!

Руска бучерня.

Russian Meat Market — OLYPHANT, PA. КУЗЬМЫ СВАЛЫ. Гей рускый господинъ, чи не перестанете вы вже разъ купувати у чужихъ? Та по що тягати ся за чужими, коли у свого Русина такъ само всего достати можна. А отъ погляньте! Тажъ въ Олифантѣ естъ вапш рускый бучеръ Кузьма Свала. Має вѣнь свѣже, добре, тане мясо всякого рода. Розвозитъ въ часѣ и пунктуально. Ану-жь зайдѣть до него и попробуйте водѣ него куповати мясо, а певно не пожалуете!

Великий компаничный сторъ

Russian Mercantile Co. Ld. — ВЪ — Shamokin, Pa. 327 Shamokin st. Найбольшый рускый компаничный сторъ въ Америцѣ. Заложеныи еще въ роцѣ 1839, а теперь побольшеный, украшеный и на ново урядженый. Новый домъ великий, красныи, котрый компания купила 1896 року за \$18.000 показує, что може компанична работа. — Всѣ роумныи Русины належать до той компании, купують зѣ своего власного стору значить, спомогають самыхъ себе. — Мѣсячно обертає сторъ сумою \$2000. Заряджає нимъ: Теодоръ Федько

T. TALPASZ

ТЕОДОЗІЙ ТАЛПАШЪ РУСКИЙ РЕСТАВРАТОРЪ — И — ГОТЕЛЬНИЧІЙ. 246 Pearl Str. Shamokin, Pa. Недалеко рускою плебаши. Добрый вечеръ друже мой! — Добрый вечеръ, свате! А куда такъ спѣшите? — До Талпаша, брате! Что за Талпашъ? Звѣдныи вѣсть? — Та-жъ крапль нашъ милый — У него всѣ Русины — Подкрѣпляютъ силы! — Что за бригада я паво тамъ! — Обходить ся файно! — Обслужує якъ братаны! — Танько надзвичайно!

Dr. S. Blumberg,

1707 Carson str. PITTSBURG, PA. Каждый то знає, что въ Америцѣ дукають за такимъ докторомъ, котрый покончивъ свои науки въ старомъ краю. Д-ръ Блумбергъ вывѣивъ ся за лѣкаря на универзитетѣ въ Варшавѣ, а зложивши испытѣ державный въ Филадельфії о-сѣвъ въ Питсбургу. Дуже добрый докторъ. Розмовити ся можна по руски, англійски, нѣмецки и польски. — Якъ хорый зайде до него, заразъ выздоровѣе! СВОЙ ДО СВОГО! Сѣрешъ Лучговецъ. E. INDEPENDENCE near VINE STR. въ Шамокнѣ, Па. — РУСКИЙ ГОТЕЛЬ. — Чистеный тѣмъ готель зѣ всякими выгодами. Пиво, вино, виска, темперъ и другыи вапѣ все свѣжий и найлѣпшого гатунку. Услуга чемна и солидна. Складники великий и малый посяля вполуды. Люде! Уже часѣ покинутыи чужихъ, а пора вже себе самыхъ подпомогати.

LAUER BREWING CO.

въ READING, PA. ЗАЛОЖЕНЫИ 1866 року. — Вырѣбляє 25.000 бочокъ мѣсячно. Пиво одного зъ наибольшыхъ броварѣвъ въ Pennsylvania „LAUER BREWING CO.“ естъ вѣльне водѣ великихъ примѣшокъ, и для того естъ найздоровшимъ. Засѣдгы однои и той самой доброты и приємного смаку и естъ споряджана подѣ зарядомъ одного зъ найздѣбнѣйшихъ и досвѣдченыхъ пивоварѣвъ. Вырѣбляє въ найлѣпшомъ гатунку Porter and Lager Beer, Stock Ale, Old Brown Stout and Porter in Vaults. Сальонѣсты и приватныи родины повинны замавляти пиво лишень въ броварѣ: LAUER BREWING CO. READING, PA.

РУСКИЙ САЛОНЪ

Петра Серафима „на повѣкъ мѣстѣ“ въ Шамокнѣ, Па. Где якъ где, але у Серафима то уже можъ найлѣпше забавити ся и порядку селянку пива выпити. Хто у него лишъ разъ бузъ, не хоче больше нигде войти, только до него. Має также файну галлю, где можна водбувати мѣтигы, а и потанцувати собѣ. Хочешъ мали „good time“ иди до Петра.

Читайте и уважайте.

Станъ и огляни всѣ везы для бучерѣвъ, гресерниковъ, голсельниковъ (до розвожения пива) и розличныи другыи, робленыи зъ найлѣпшого матеріялу и найлѣпшой роботы. Головне ковальство Спеціально вырѣбляють ся желѣзныи плоты, и обгороджени надгробниковъ. J. B. Zimmerman Cor. Independence and Market str. SHAMOKIN, PA.

HENRY FREY

PHOTOGRAPHER 421 Lackawanna Ave. Scranton, Pa. Хочешъ мати красну фотографію, вѣрныи портретъ, заиди до того фотографера, вертаешъ зѣ самымъ выдѣмъ зѣ жѣнокъ до него, дай ся зняти, а будешъ мавъ на цѣле жите памятку. Машъ ладну лентуку дай фотографувану у него, а будешъ мати красныи образъ. естъ у Васъ братство, най заиде до того фотографера, а водѣ Вамъ зрѣбѣть фотографію и портреты, якы хочете. — У него рожиороди фотографію и портреты можна замовити и то по дуже умѣркованой цѣлѣ. — За роботу гарантує.

Dr. John Szlupas

421 Penn. Ave. SCRANTON, PA. Знаменитый лѣкаръ. Довольна практика дала ему способность стати добрымъ лѣкаремъ. Движъ усѣишно всякого рода хоробы. Має также свою власну антику, въ котрой вырѣбляє ся дуже добрыи и помощныи лѣкарствы. Розмовитъ ся по руски, литескы, по польски и по англійски. — На цѣлой околици знають добре Шлюпаса!

THOMAS A. ULACKAS & JOSEPH RAYTKIEWICZ

436 Cherry str. SHENANDOAN PA. Гей темперансы, читайте! Хто зъ васъ хоче достати доброго темперу и вапшъ бѣр-у въ бутелькахъ най зайде до гуртовного складу Т. Улячка и п. Райтквичча а певно не пожалуете. Ану попробуйте!